

Motion till riksdagen 2007/08: MJ7

av **Anders Ygeman m.fl. (s)**
med anledning av prop. 2007/08:80

Miljöbalken och EG-förordningen om kemikalierregistrering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvidgad substitutionsprincip.

Motivering

Efter många års intensiv kemikaliedebatt beslutade EU:s ministerråd i december 2006 att införa en ny kemikalielagstiftning kallad Reach (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals; registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier).

Den nya lagstiftningen – en kompromiss som tidigare godkänts av EU-parlamentet – gäller i dag i hela EU och ska för Sveriges del ersätta de nationella kemikalierregler som finns i miljöbalken, i regeringens förordningar och i Kemikalieinspektionens föreskrifter.

Genomförandet av Reach i Sverige har dock tagit tid. Den borgerliga regeringen valde att först tillsätta en utredning för att se över de svenska reglerna. Från socialdemokratisk sida menar vi att propositionen *Miljöbalken och EG-förordningen om kemikalierregistrering* mycket väl kunde ha påskyndats eftersom huvuddelen av lagstiftningen träder i kraft redan i juni i år och eftersom det är företagen själva som har ansvaret för tillämpningen. De bör ha en rimlig chans till omställning.

Den borgerliga regeringens företrädare i Bryssel har därtill bidragit till den långa handläggningstiden i EU. När Margot Wallström i början av 2000-talet lade fram sitt första förslag till en ny kemikalielag anade varken hon, som miljökommissionär, eller hennes medarbetare att det skulle ta så många år innan Reach stod klart. Motståndet från den tyska kemikalieindustrin var stenhårt, och ett flertal svenska borgerliga politiker lierade sig med de konservativa parlamentsledamöterna i ett intensivt lobbyarbete.

Fel! Okänt namn på

Trots svårigheterna har EU i dag världens mest ambitiösa kemikalielagstiftning. Den kan dock göras ännu bättre i sin svenska tillämpning.

Vi socialdemokrater anser till exempel att omfattningen av substitutionsprincipen bör utvidgas. Begreppet produktval, såsom vi ofta använder det i Sverige när vi menar substitution, omfattar endast bytet från en kemisk produkt till en annan produkt. Begreppet substitution, i sin mer internationella betydelse, betyder att farliga ämnen kan undvikas inte bara genom att ett farligt ämne byts mot ett mindre farligt, utan också genom att alternativa tekniska lösningar används. Det kallas funktionell substitution och bör ha en given tillämpning också i Sverige.

Svenskt miljöarbete har nått internationell ryktbarhet genom vår framsynta användning av just substitutions- och försiktighetsprinciperna. Vi socialdemokrater anser att en utvidgad substitutionsprincip ska genomsyra Reach. Det gäller också i situationer där fullständig kunskap om riskerna saknas, vilket är vanligt vid hantering av kemikalier. Substitutionsprincipen är ett verktyg för god tillämpning av försiktighetsprincipen.

Vi anser också att stödet till företagens arbete med substitutionen kan behöva förstärkas.

Stockholm den 26 mars 2008

Anders Ygeman (s)

Carina Ohlsson (s)

Ann-Kristine Johansson (s)

Dan Nilsson (s)

Helén Pettersson i Umeå (s)

Bo Bernhardsson (s)

Jan-Olof Larsson (s)

Aleksander Gabelic (s)